

סרן פסו יגאל-ניסים
2078379
בן מלכה ויהושוע
נולד ב- ה' סיוון תשי"א 12.6.1951
התגייס לצה"ל באוגוסט 1969
שרת בגדוד "הבוקעים הראשון" (51)
נפל ב- כ"ו תשרי תשל"ד 22.10.1973
בקרב על החרמון.

פסו ניסים-יגאל

ניסים-יגאל, בן מזלזל ויהושע, נולד ביום ה' בסיון תשי"א (12.6.1951) בבית ים. הוא למד בבית-הספר היסודי "זוהמנו" בבית ים, והמשיך בלימודים על-יסודיים בבית-הספר הריאלי בחיפה, במסגרת הפנימייה הצבאית שליד בית-הספר. הוא היה בוגר המגמה הריאלית-ביולוגית ובקיץ 1969 עמד בהצלחה בבחינות הבגרות. בן בכור היה יגאל להוריו. בגן הילדים של הגנת רחל, ברחוב רוטשילד 3 בבית ים, התגלה כילד עירני ושובב, והגנת גידלה אותו וטיפלה בו במשך חמש שנים. סקרו היה והציג קושיית לגונת, להוריו, ואחר כך - למוריו בבית-הספר. כבר בבית-הספר היסודי הצטיין במקצועות הריאליים, וכשהגיע הזמן לבחור במגמת התמחות במסגרת הלימודים בבית-הספר התיכון, בחר בלא היסט במגמה הריאלית-ביולוגית. תלמיד חרוץ היה, ואהוב על מוריו. סיפר אחד המורים: "יגאל גדל לגד עיני מילד חמד, שהיה תלמיד מצוין, אהוב זולתו, מתאוה לאהבת רעים ואסורטאי טוב - היה לגבר חמודות, איש ישר, מסור ואחראי. אהב ישראל היה בכל לבו ונפשו". חרף קשיים אובייקטיביים לא מעטים סיים יגאל בהצלחה את לימודיו בפנימייה הצבאית. הוא קיבל על עצמו עול משמעת נוקשה ומילא את התפקידים שהוטלו עליו בלא דופי. נער חברותי היה, ורכש לו תברים רבים. סיפר אחד מרעיני הטובים: "תמיד ידענו שליגאל יש מצפון ושאפשר לסמוך עליו. כשבקשנו ממנו דבר-מה, לא השיב את פנינו ריקם. כאשר עמדה בעיה על הפרק, באנו לשאול בעצתו". הוא שאף תמיד להיות עצמאי, וידע להגן על דעותיו בסבלנות ובלא רוגז. תמיד שאף לדין צדק, ורצה לראות את הצדק והישר מנחים את עם ישראל בתקומתו", סיפר אביו. בחופשות הקיץ לא התהלך יגאל בסל. הוא עבד בבניין וסייע להוריו בנשיאה בעול הפרנסה. בן מסור היה, קיבל על עצמו את כל רצונותיהם, והתייחס אליהם בראת כבוד. אח נאמן היה ליהודה ולדרור הצעירים ממנו. הוא סייע להם בעצה ובמעשה, ושוחח עמם שעות ארוכות. ערב גיוסו לצה"ל היה יגאל עלם גבה-קומה וחטון; מעיניו הבהירות נשקפו חכמת-חיים ובגרות נפשית. יגאל גויס לצה"ל בראשית אוגוסט 1969 והוצב לחיל הרגלים. לאחר הטירונות השתלם בקורס קציני חיל-רגלים, ובסיומו של קורס צניחה הוענק לו "כנפי צנחן". יגאל שירת כקצין בחטיבת "גולני", ובהמלצת מפקדיו נשלח לקורס מפקדי פלוגות. סיפר אביו: "יגאל היה מאושר בקריירה הצבאית שלו. לא אל הדרגה נשא עיניו, כי אם אל ביצוע המושלם של המשימות שהוטלו עליו". גם תברים לנשק מעידים על מסירותו לצה"ל. הוא דרש מחניכיו כושר גופני גבוה, ביצוע מעולה של המשימות שהוטלו עליהם והקפדה על כללי המשמעת. אמנם לא ויתר לחייליו, אך בשעות מנוחה ידע לצחוק, להתבדח ולזמר יחד אתם. סיפר אחד מפקדיו: "יגאל הצטיין בנפשו העדינה. ההבנה לחייל והרצון התמידי לעזור לזולת, ניכרו באופיו. הוא לא אהב לראות חייל הולך בראש מורכן. כשהייתה בעיה כלשהי מציקה לנו, באנו אליו לשיחה". חניכיו מזכרים כיצד לאחר ליל אימונים מפרך, דאג יגאל לפתיחת השקם, לפי בקשת החיילים הרעבים לדברי מתיקה. "הפלוגה ממש אהבה אותו. הוא דאג לנו כאב לבניו". כשבא יגאל הביתה לחופשה קצרה, לא הרבה לדבר על הישגיו. הוא הפליג בשבחי חניכיו הצעירים וציין שוב ושוב את חשיבות בניית כוחה של מדינת ישראל. "יגאל היה נכון לתרום מלוא מרצו ותבונתו למען המולדת", מספרת אמה. בבית ההורים מצוי "אות השירות המבצעי" שהוענק ליגאל כהוקרה על מסירותו ופועלו בצה"ל. במלחמת יום-הכיפורים נשלחה פלוגתו של יגאל לחזית הצפון. ביום פרוץ המלחמה הוענקה לו דרגת סרן. הוא פעל כמפקד פלוגת חיל רגלים, ועודד את חייליו בשעות הקרב הקשות. באחד הקרבות נתקל ביחידת קומנדו סורית ובחילופי האש נפצע ברגלו, אך סירב להתפנות. ביום כ"ו בתשרי תשל"ד (22.10.1973) נפגע יגאל בראשו מכדור של צלף סורי ונהרג במהלך קרב עקוב מדם על כיבוש מוצב החרמון. "הוא לא שגא את הסורים, רק רצה לגמור את הכל מהר... ערב לפני הקרב המכריע לבש בגדים נקיים, כאילו לחתונה הוא מתכוון, ולא לקרב... הייתה זו חתונת דמים", סיפר עליו מוטי לוי. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין הצבאי בקרית-שאול. השאיר אחריו אב, אם ושני אחים. במכתב תנחומים למשפחה השכולה כתב מפקד היחידה, יודקה, על פועלה של הפלוגה שיגאל עמד בראשה: "היה בחר, שקדימה ילך כוח שניתן לסמוך עליו; כוח טוב, חיילים הדבקים במשימתם, גם אם תהיה קשה לביצוע. כזאת הייתה פלוגתו של יגאל". פקודיו של יגאל ומפקדיו העלו זכרונות ודברים על דמותו ועל דרכו בצה"ל; בחוברת "לא המלים מדברות על המוות" שהוצאה לאור על ידי חטיבת "גולני" לזכר חללי גדוד "הבוקעים הראשון", מונצח שמו של יגאל ז"ל.

שלב הבלימה בגיזרה הצפונית (6-7 באוקטובר 1973)
אלוף פיקוד הצפון, יצחק חופי, העריך, כי ה"מאמץ העיקרי" הסורי יהיה בגזרת פתחת קונייטרה, ועל-כן השאיר את חטיבה 7 עם 105 טנקים מדגם צנטוריון כעתודה פיקודית בשלושה ריכוזים גדודיים סביב נפח. בגיזרה הצפונית, עליה הגנו לוחמי גדוד "גדעון", היו אפוא 137 טנקים (105 של חטיבה 7 ו-32 מחטיבת "ברק"), ואילו בגיזרה הדרומית, עליה הגנו לוחמי גדוד הנח"ל המוצנח, היה גדוד טנקים מעורב, מפלוגות הטנקים של "סער" ו"סופה" של חטיבת "ברק", ולו 40 טנקים בלבד.

ההתקפה הסורית במלחמת יום הכיפורים החלה בסמוך לשעה 14.00 בהפגזה ארטילרית כבדה על כל המוצבים ובתקיפת מטוסים על מפקדות עורפיות ומחנות עורפיים. לאחר ריכוך אווירי וארטילרי ותחת חיפוי ארטילרי צמוד נעו צוותי-הקרב של דיביזיות הח"ר לעבר תעלת הנ"ט החפורה לאורך ה"קו הסגול" במטרה לכבוש את קו המוצבים ולהגיע בתוך שעות ספורות לכביש האורך מסעדה-קונייטרה-רפיד. בגיזרה הצפונית נכשלו הסורים במשימתם. כוחותיהם חדרו אמנם מצפון לחרמונית ולבוקעתא, אך הם לא הצליחו לבסס מאחו כלשהו. הישגם היחיד עם פתיחת המלחמה היה כיבוש מוצב החרמון הישראלי.

קבוצת פקודות לפני הקרב

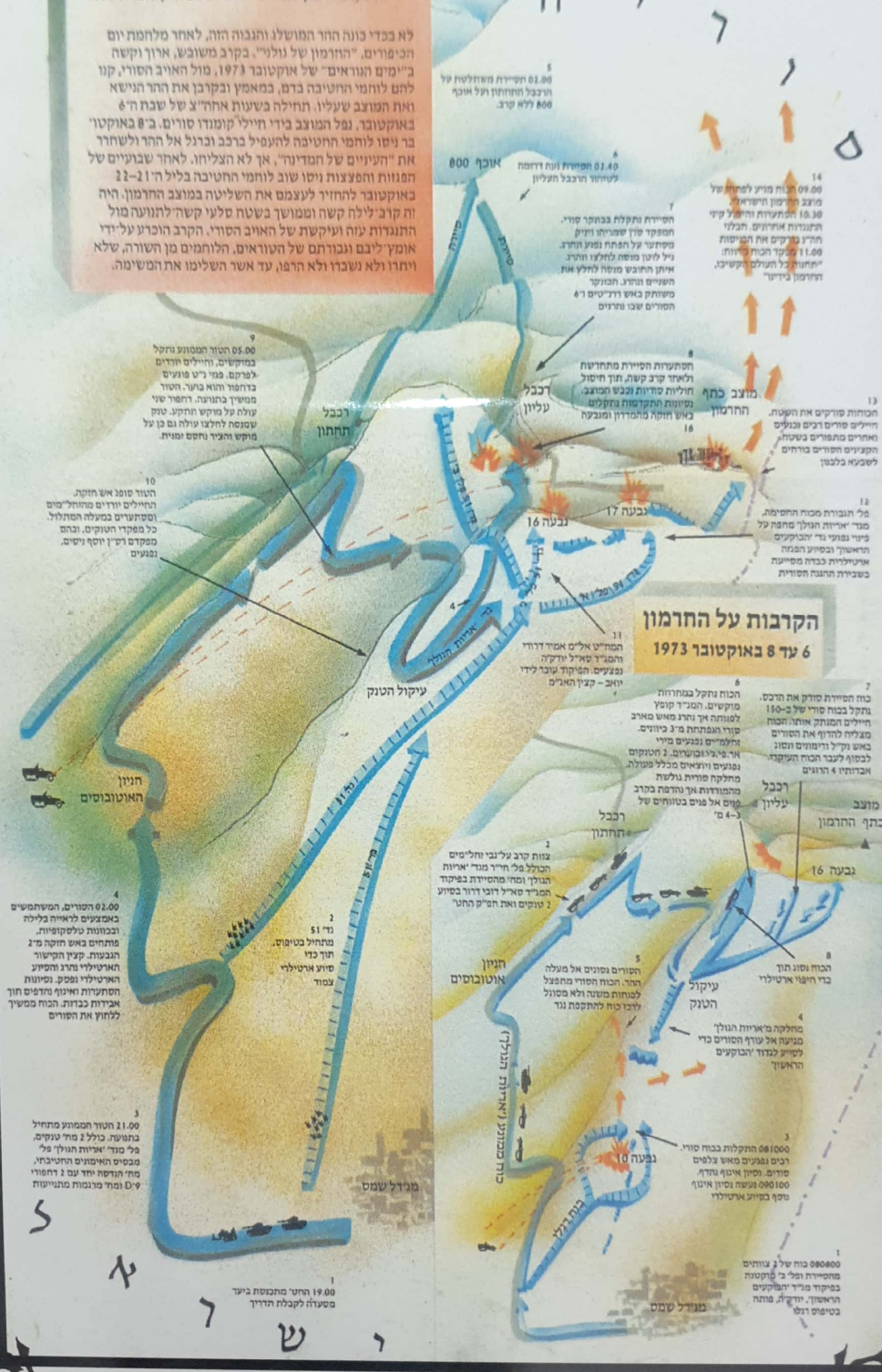

מפת הקרב

מבצע "קינוח" - כבוש מוצבי החרמון

ליל 21/22 באוקטובר עד צהרי 22 באוקטובר 1973

לא בכדי כונה החיר המושלג ותגובהו, לאחר מלחמת יום הכיפורים, "החרמון של נולנו". בקרב משוכשכ, ארוך וקשה בימים הנוראים של אוקטובר 1973, מול האויב הסורי, קו להם לוחמי החטיבה ברם, במאמץ ובקרבת את החר המנישא ואת המוצב שעליו. תחילה בשעות אחה"צ של שבת ה' ב באוקטובר באוקטובר, נפל המוצב בידי חיילי קומנדו סורים. ב-8 באוקטובר בר ניסו לוחמי החטיבה להעמיל ברכב ובדגל אל החר ולשחרר המנוות והמצעות ניסו שוב לוחמי החטיבה בליל ה' 21-22 באוקטובר להחזיר לעצמם את השליטה במוצב החרמון. היה זה קרב לילה קשה וממושך בשטח סלעי קשה-לתנועה מול התנגדות עזה ועיקשת של האויב הסורי. הקרב הוכרע על-ידו אומץ ליבם ונבירתם של הטוראים, הלוחמים מן השורה, שלא ויתרו ולא נשברו ולא הרמו, עד אשר השלימו את המשימה.

הקרבות על החרמון 6 עד 8 באוקטובר 1973

1. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

2. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

3. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

4. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

5. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

6. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

7. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

8. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

9. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

10. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

11. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

12. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

13. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

14. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

15. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

16. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

17. כוח הסיוע מוקדם את הרובים. נחלל בבת סורי של 160-180 חיילים המתקדם אותו הכוח. מוצב להרוץ את הסורים באש נקל רימונים וסוג לבסוף לעבר הכוח העוקב. אבדותיו 4 הרוגים.

מבצע "קינוח" – כיבוש מוצבי החרמון (21-22 באוקטובר 1973)

למרות כשילון ההתקפה ב-8 באוקטובר 1973 היה ברור למטכ"ל להציק פיקוד צפון, למח"ט גולני, ללוחמה ולמפקדיה, כי יש לבצע את משימת כיבוש שטח חזיתי זה. שיתוף תצפית אסטרונומי היה רב ביותר. לא בכדי כינו לוחמי הטיבת גולני את המוצב הישראלי הגדול בכתף החרמון "העיוניים של המדינה". היה במוצב החרמון, הגדול והחשוב במוצבי צה"ל בחזית הצפון, מחקרי התרעה, מחקרי תצפית ומחקרי בקרה משוכללים ביותר של חילות השורי, הקשר והמודיעין. הפעולה לשיחור מוצב החרמון נחתמה מספר פעמים, עד שניתן היה לרכז כוחות מתאימים וסיוע אווירי ארטילרי. בימים 19 ו-20 באוקטובר 1973 היה החשש, כי לא יהיה אפשר לבצע את הפעולה בתוך שני יומות במתכונת בשל מזג האוויר הגרוע. השמועות על הפסקת האש הכללית העומדת בפתח והידיעות כאילו 40 מאנשי המוצב עדיין נצורים בקומה החתומה וממשיכים בלחימה, הביאו את שר המערכת משה דיין לכלול החלטה להורות למטכ"ל לבצע את הפעולה בלילה ה-21-22 באוקטובר 1973. בלילה שלמי הפעולה נלחם ה-10.7.31 בכך התמקמה תצפית מיוחדת סיוור ובחירת, ב"מצפה שליים", הישלים חכונ המבצע ותחילתם עם חיל האוויר.

מבצע "קינוח" חוכן כמבצע דו-חטיבתי מתואם להתקפת לילה, שיבצע על ידי חטיבת גולני וחטיבת הצנחנים (בפיקוד אל"מ חיים נאול) בסיוע מאסיבי של חיל האוויר ובסיוע ארטילרי צמוד. ראשונה תופעלה כבר בשעות אחה"צ (21.10.73) חטיבת הצנחנים, שהונחתה במבצע מסיק במספר שבבים של מסוקים במרום החרמון בעורף הסורי. החלה בכיבוש הרכס מצפון לדרום. סה"כ הונחתו כ-600 צנחנים (תחילה הגדוד של סא"ל חזי שלח ואח"כ הגדוד של סא"ל אלישע נשם). שכבשו במשך הלילה את כל יעדיהם מול ההונגרות קלה יחסית השלימו את החשתלטות המלאה על "מוצב הפיתולים", "מוצב המצוק" ו"מוצב החרמון" הסורי. בפעולה נחרגו שני צנחנים בערב ה-21 באוקטובר 1973 הופעלה חטיבת גולני שוב בהתקפה ישירה בשני צירים, כוח דגלי וכוח ממונע, מאוור הכפר הדרוי מבזל שמש אל עבר מוצב כתף החרמון. הקרב היה ארוך ועקוב מדם, ומשך בהפגנות קצרות כל אותו לילה. תחילתם הסורים, שהיו מאומנם ומצוידים היטב, נערכו בעמדות שולטות, רובן ככולן מחוץ למוצב. חיילי גולני נלחמו הפעם בקרב על "העיוניים של המדינה" בעקשנות מיוחדת במינה.

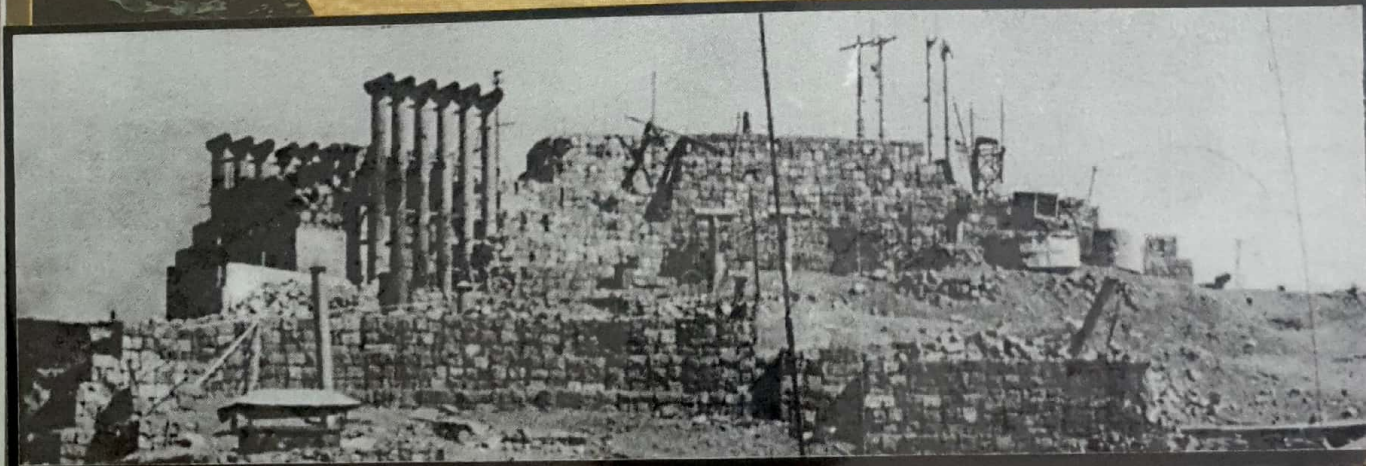
כיבוש מוצב החרמון (בוקר 22 באוקטובר 1973)

ואז, לקראת שחר ה-22 באוקטובר 1973, גילו כנראה לוחמי חטיבת גולני, נושאי תג העץ, מידה נוספת של כוח סבל, עקשנות ועיקשות, התמדה ודבקות במטרה, ומתוך הכרת חשיבות המשימה ורצון אדיר המונע על-ידי גאוות-יחידה מיוחדת במינה הצליחו לשבור לבסוף את ההתנגדות הסורית ב"דרך אל היעד". פלוגת תגבורת מכוח החסימה, מגדוד "אריות הגולן" שנשלחה לסייע בפינוי הפצועים וההרוגים של גדוד "הבוקעים הראשון", בסיוע הפגזה ארטילרית צמודה וכבדה - הצליחה יחד עם לוחמי פלוגה א' של הגדוד להשתלט על אזור "גבעה 17" במרחק של 600 מ' מן המוצב עצמו.

בשעה 6.00 החלו חיילים וקצינים סורים לנטוש את עמדותיהם ולנוס צפונה (חלקם נהרגו וחלקם נשבו אח"כ ע"י כוח דר-פלוגתי של הצנחנים, שהתקדמו מכיוון צפון אל עבר מוצב החרמון).

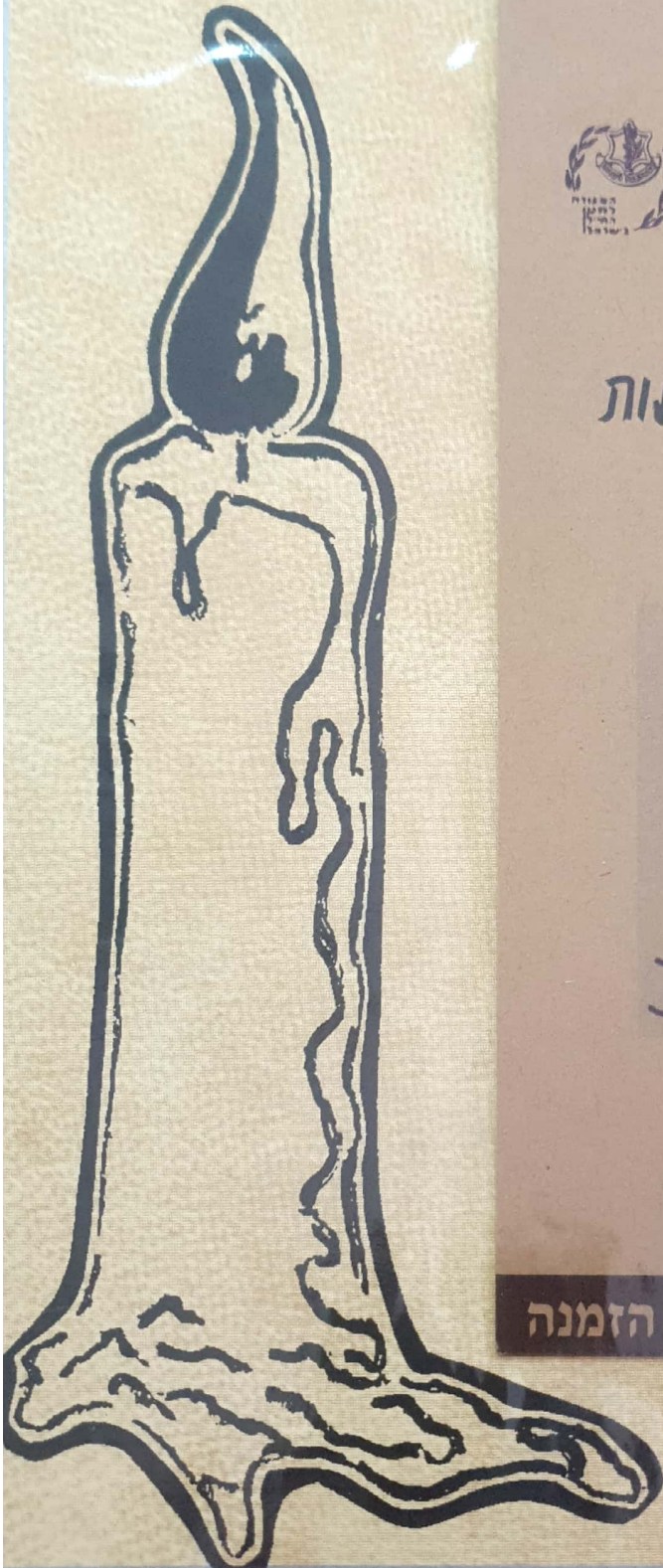
בשעה 9.00 כותר מוצב החרמון ע"י חיילי גולני. חבלני פלוגת ההנדסה בדקו היטב את כל הכניסות מחשד למיקוש, וב-10.30 טוהר המוצב סופית. בשעה 11.00 הונפו סוף סוף דגל החטיבה ודגל המדינה במרומי המוצב הישראלי, ומפקד הכוח דוד כץ (בצ'לה) דיווח מבלי להקפיד על כללי הדיבור בקשר: "תחנות כל העולם הקשיבו, החרמון בידינו!".

מוצב החרמון

תלמידי ביה"ס המקיף "אורט כרמים"
בכרמיאל מארחים חיילים מחטיבת גולני
ותלמידי פנימיה צבאית בערב לזכרם של
יגאל פסו ז"ל ושוקי ויאטר ז"ל, אשר
בחייהם ובמותם לא נפרדו

יגאל נהרג בגלל היותו אמיץ. מ"פ שלא פחד למות, נלחם כמו אריה, הראה דוגמא אישית, והמשיך את מסורת המפקדים בצה"ל "אחרי, קדימה הסתער".
לא רציתי להאמין למראה עיניי, כולם סרבו להאמין, ירדנו מהחרמון ללא ח'ברה שעלינו איתם, וללא מ"פ שכולם העריצו אותו ואהבו אותו.
היינו מוכנים ללכת אחריו באש ובמים כמו שאומרים. הלך מאיתנו מ"פ טוב ונערץ. באותו יום נכנסה הפסקת אש לתוקפה, וכאב לנו שכך הסתיימו חייו של מי שעד היום מזכירים אותו ומספרים עליו, ודמותו תישאר חרוטה ביננו לעד!

ת.נ.צ.ב.ה.
מוטי לוי
מ.א. 2147339

ערב היום השביעי למלחמה
12.10.1973

יגאל פסו ז"ל

לדרורי שלום רב.

אני יושב וכותב לך מכתב זה ביום השביעי למלחמה. אני כותב דווקא לך משום שאתה הגבר היחידי שנשארת בבית. יהודה ואני מגויסים ונלחמים זה שבעה ימים. דע לך שמלחמה זה לא בדיוק מה שרואים בסרטים או מה שרואים בטלוויזיה ושומעים ברדיו. מלחמה היא אכזרית וכואבת ולא משנה כלל אם אתה מנצח או מפסיד. בכל מקרה אתה מפסיד הרבה בחורים צעירים ובריאים. בחורים כמו יהודה שעדיין לא יודעים מהו קרב ומהן יריות והפגזות וחלק מהם נהרגו עוד לפני שהבינו היכן הם נמצאים. אנו נלחמים קרבות פנים מול פנים, אין ספק שננצח, הבעיה באיזה מחיר? דע לך שאותה אימא ששכלה בן במלחמה, אותה הניצחון לא ישמח כלל. דרור, אני לא יודע מה ילד היום. במשך שבעה ימים ראיתי את המוות עשרות פעמים. למזלי, נשארת חי. רק רסיס קטן קיבלתי - הוא לא רציני. אך אני רוצה שתזכור ותשנן לעצמך שבמידה ויקרה חס ושלום ואני ויהודה לא נחזור, אתה חייב להיות הגבר שמחזיק את המשפחה. אני רוצה שתהיה מספיק חזק על מנת להרגיע את אימא הדואגת. בכל מקרה אסור שמקרה כגון זה ישבור אותך או מישהו במשפחה. דע לך שאני אוהב אוכתם ובמשך שבעה ימים חשבתי לא על עצמי, אלא עליכם ובעיקר על יהודה. אני ממש מודאג ומתפלל. במידה ותקבלו איזו ידיעה בקשר אליו אני מבקש שתודיעו לי מיד. תמסור ד"ש לאימא, לאבא, לסבתא ולכולם תחזיקו מעמד עד למסיבת הניצחון בה נהיה נוכחים כולנו יחד. ואני מאוד מקווה ומכל הלב שאתה לא "תזכה" להילחם.

שלכם באהבה,

יגאל.

מכתב שכתב יגאל יום לפני מותו

21.10.73

אבאבי הוקרה

מכתב זה נכתב בדקה ה-90 לפני קרע רציני. באמת היא
אינני שקט לא בשלל שאני פוחד על עצמי אלא שאני דואג
ומודאג בקשר לנצחיה בעולמי.
לכן לא הרשמתי עצמי שלם אלא את אכתב לך מכתב זה.
אני יודע כי באם יקרה אותי חס ושלום דבר מה תהיה לו
מכה קשה לאמא ולמשפחה. אך אני מסייג אותך במידה
ויקרה הסרוץ מכל החלוק אתה את המשפחה שלא תתפורר
והכונה היא בעיקר מהפחיתה הרחוקית ונשאר לרצח את כל
המריבות הצידה ואנא, שם כעצמך לאמא ולאחים. לרצחני אנו
חיים במדינה בה המלחמה היא צורק והכרח בשל מרצון
למשק ולחיות בצמ עצמי בארצנו.
אני רחוק מלהנות במלחמה. הרבה מתיימ אתי מהם חברים
טובים ומהם חייילים שלי. אך רוחי חלקה מתמיד. אינני זוכר
אתי הרשמתי בטחון עצמי בה רב כשעה קשה לו.
אך דע לך שמלחמה לו קשה היא וזרחה קורבנות ודורשת
קורבנות ונספים. כמובן שאני מקווה שהכל יסתיים בכי טוב
ויהודה ואני נתעורר הכותה בשלום ונחום יחד את מסיבת
הנצחון בשכונת בריאום ושלמים. אך לאלהים הצתיד.
דע לך שמאבק כל המלחמה אני מרשים מוצקה ונטל רב
הרובץ על כתפי ונצל ידי מכתב זה אני מצביר את הנטל
לכתביך ובטוח שלא תאכזבני.
ככל מקרה אני מקווה שנקרא יחד מכתב זה קחיוק על
השפתיים האואי. הרשה לי בסוף המכתב להרשים משוחרר
וחפשי להתפנות למשימה הצומדת לפני משום שהיא כובשת
את כל כולי.
ככל מקרה עם סיום המכתב נאלצה אמן מצל ליבי.

שלום ולהתראות
יאא

שוקי ויאטר ז"ל

- תאריך לידה: 9.7.1951.
- בן להורים "ניצולי שואה"
- את ילדותו עבר בבת - ים.
- בגיל 14 הצטרף לפנימייה הצבאית שליד ביה"ס "הריאלי" העברי בחיפה.
- התגורר בחדר 29 בפנימייה.
- התגייס לצה"ל בתאריך 4.8.69.
- מספר אישי בצה"ל: 2078369.
- שרת ב"חטיבת גולני" בתפקיד מפקד כיתה, מפקד מחלקה ומפקד פלוגה.
- התמנה כמפקד פלוגה א' בגדוד 51 ב"גולני".
- עלה בראש כוח במטרה לכבוש את "מוצב החרמון" במלחמת יום הכיפורים.
- נפצע אנושות על "גבעה 17" בחרמון בתאריך 20.10.73, ונפטר מפצעיו ב-6.11.73.
- נטמן בבית העלמין בקרית שאול לצד חברו הטוב ביותר יגאל.

יגאל פסו ז"ל

- תאריך לידה: 12.6.1951.
- בן להורים "לוחמי מחתרת" - רויזוניסטים.
- את ילדותו עבר בבת - ים.
- בגיל 14 הצטרף לפנימייה הצבאית שליד ביה"ס "הריאלי" העברי בחיפה.
- התגורר בחדר 29 בפנימייה.
- התגייס לצה"ל בתאריך 4.8.69.
- מספר אישי בצה"ל: 2078379.
- שרת ב"חטיבת גולני" בתפקיד מפקד כיתה, מפקד מחלקה ומפקד פלוגה.
- התמנה כמפקד פלוגה ג' בגדוד 51 ב"גולני".
- עלה בראש כוח במטרה לכבוש את "מוצב החרמון" במלחמת יום הכיפורים.
- נהרג על "גבעה 16" בחרמון בתאריך 22.10.73.
- נטמן בבית העלמין בקרית שאול לצד חברו הטוב ביותר שוקי.

כתבה מאת: אורי מילשטיין

שלום

אל"מ בדימוס ציון זיו שהיה סג"ד 51 במלחמת יום הכיפורים ובקרב על כיבש החרמון מחדש במבצע "קינח" שבו התחולל הקרב על גבעה 16 בפיקוד יגאל פסו, שלח אלי תיקונים של אי דיוקים בתחקיר שפרסמתי. להלן כל מה שציון זיו שלח לידיעתכם.

"[13:30, 22/7/2019] ציון זיו: אורי שלום... קראתי את הכתבה לא לעומק כי הנכדים עושים פוגרום... יהודה פסו מאוד מרוצה... יחד עם זאת יש מספר טעויות בכתבה...: למג"ד הקודם קוראים מיקי כהן ולא חגי כהן... במפ"ס העליון של החרמון היה גדוד קומנדו 33 שיצא מהחרמון הסורי ברגל ותקף את הישראלי... לפניו נחתו שתי פלוגות צנחנים מגדוד 82... גדוד קומנדו 133 השתלט על רכס מעלה גולני ויצא ממוצבי בורים באזור הכפר ח'אדר... אם תרצה אעביר עוד....

[13:30, 22/7/2019] ציון זיו: במוצ"ש יצאו שתי פלוגות א ו- ב בפיקודו של יודקה וחפ"ק מח"ט דרך נוה אטיב וקיבלו פקודה לעצור ולהתמקם לחסימה על הציר מח'אדר למסעדה ולאצבע הגליל... שתי פלוגות - ג ומסייעת יצאו בפיקודי ביום ראשון בבוקר מראש פינה דרך גשר בנות יעקב למחנה נפח שניטש... במחנה נפח קיבלתי פקודה לנוע לאיזור תל פארס ותל בזוק ולנסות לחלץ סוללות ארטילריה של גדוד 405 שחטפו חזק מטנקים סורים... הסיפור הזה מפורט בסיפרו החדש של דודו הלוי על מוסה פלד. "כנגד כל הסיכויים"... עמודים 28-29... מצלם ושולח לך...

[13:30, 22/7/2019] ציון זיו: אתה מבלבל בין גדוד קומנדו 33 שיצא מהחרמון הסורי בעקבות נחיתת שתי פלוגות צנחנים במסוקים.. ותקף את הישראלי... ובין גדוד קומנדו 133 שיצא מהמוצבים שמסביב לח'אדר והשתלט על כל רכס מעלה גולני.

[13:30, 22/7/2019] ציון זיו: מספרי ההרוגים לא מדויקים... אשלח לך טבלת ניפגעים מפורטת... לא נכון להגיד שמרבית הלוחמים ניפגעו מכדור במצח ושהסורים השתמשו ברובי צלפים עם כוונות טלסקופיות... מודה... אני הייתי שם כולל למחרת הקרב עם חיים חפר ולא ראיתי בעיניים רובי צלפים.

[13:30, 22/7/2019] ציון זיו: אני ממשיך עם טעויות... הקמ"ן עלי לוין הוא קמ"ן גדוד 51.. והוא יחד עם סמל מהפלוגה של גדוד 17 הניפו את הדגל על מוצב החרמון... קמ"ן החטיבה אכן נישלח לא לתל אביב אלא לרמת דוד להביא תצלומים שפאנטומים צילמו....

[13:30, 22/7/2019] ציון זיו: בקרב הראשון לא הופעלה פלוגה של גדוד 17 שבפיקודו של שוקי עוגן מיגור (אח של יאיר- גוצי). כמו כן לא הופעלה פלוגה שהיתה עם מג"ד 12 יענקלה שחר שנהרג אח"כ בצומת בוקעתא היכן שגם סירת חטיבה 7 ניפגעה...

[13:30, 22/7/2019] ציון זיו: אורי עוד טעות... בקרב עם הקומנדו הסורי שנחת על ציר הנפט מצפון לנפח... הסמ"פ היה יוסי גרוס ולא שמחה טאו שהיה מ"מ... בקרב נהרגו ארבעה מפלוגה ג' ושניים מסיירת מטכ"ל. (גדעון אבידוב מנהלל ובחור מגליל ים) הארבעה של פלוגה ג' - יוסי גרוס הסמ"פ... חממי יהודה... עזרא יורם ושני נעמן שהצטרף לפלוגה... נכון.. שמחה טאו התמנה כסמ"פ במקום יוסי... הוא ניפגע בראש בקרב החרמון השני... חזר מפציעה ונהרג במובלעת בתל ענתר. את שמחה החליף רמי זוסמן וגם הוא נהרג במובלעת... שלושה סמ"פים שנפלו בזה אחר זה... יהי זיכרם ברוך

[13:30, 22/7/2019] ציון זיו: טעות אחרונה... הניפגעים לא פונו ברכב של חברה קדישא... הם פונו לתאג"ד של גדוד 51 שהיה על גבעה 16 קצת במדרון אחורי ולא בעיקול הטנק כפי שגבעתי כתב במחקרו... מהתאג"ד פונו ברכבים צבאיים לברכת רם שם היה מיקי וינר עם הפח"ח החטיבתי... מיקי וינר מיין את הניפגעים לאחר טיפול נוסף ופינה אותם מי במסוקים ומי ברכב לבתי החולים".